

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10051/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА из ... и ББ из ..., која је законски заступник мал. АА, чији је пуномоћник Анђелка Ђуричић Рацић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Зоран Јевтић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права и одређивања мере заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 56/25 од 05.02.2025. године, у седници већа одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 56/25 од 05.02.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 221/23 од 10.12.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак ББ, од оца ГГ, девојачко презиме ..., рођене ...1993. године у ... и ВВ, од оца ДД, рођеног ...1995. године у ..., закључен 01.08.2021. године за матично подручје Лазаревац, текући број ./21 за 2021. годину, у смислу члана 41. Породичног закона. Ставом другим изреке, малолетно дете парничних странака АА, рођен ...2021. године поверен је мајци ББ на самостално вршење родитељског права и одлучено је да ће пребивалиште детета бити на адреси пребивалишта мајке у ..., Улица ... бр. ... . Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса издржавању мал. АА плаћа месечно 25.000,00 динара од 21.08.2023. године па убудуће, док се околности не промене и док постоје законски разлози на руке законског заступника малолетног детета мајци ББ, на начин ближе описан у овом ставу изреке с тим што је за период од октобра 2023. године до 10.12.2024. године дужан да плати разлику од одређених 15.000,00 динара месечно привременом мером П2 221/23 од 11.10.2023. године до одређеног овом пресудом, а од подношења тужбе 21.08.2023. године до октобра 2023. године има му се урачунати износ од 55.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одређен је начин одржавања личних односа између мал. АА и туженог на начин ближе описан у овом ставу изреке, док је одбијен предлог туженог за одређивање привремене мере да се лични контакт мал. АА са туженим одвија на начин

ближе наведен у овом ставу изреке. Ставом петим изреке, забрањено је туженом да на било који начин узнемирава ББ и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље и забрањено му је да се приближава тужиљи ББ на растојању мањем од 50 метара, како у месту становања, тако и у месту рада, која забрана неће важити током примопредаје мал. АА испред зграде ГЦЗСР, Одељење у Лазаревцу. Ова мера заштите од насиља у породици одређена је за период од годину дана од доношења пресуде и може бити продужена све док не престане разлог због којег је одређена, жалба не одлаже извршење пресуде, а кршење мере заштите од насиља у породици одређена овом пресудом, представља основ за покретање кривичног поступка. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати 187.820,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 56/25 од 05.02.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена у ставу трећем, четвртном, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се садржином ревизије указује није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом, у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 01.08.2021. године у којем је рођен малолетни АА ...2021. године. Брачна заједница је престала у јуну 2023. године, а малолетно дете живи са мајком у ..., у стану у коме је до престанка брачне заједнице живео и тужени. Према налазу и мишљењу ГЦСР „Солидарост Љиг, отац поседује одговарајуће родитељске капацитете, препознаје потребу детета за мајком, а у случају да мал. дете буде поверено мајци на вршење родитељског права, у интересу је мал. детета да се уреди модел виђења са оцем. Поред тога, орган старатељства се изјаснио у погледу безбедности боравка мал.детета у домаћинству оца, имајући у виду да је двориште каскадно, да су у току радови на надоградњи једног дела куће у којој тужени борави, као и да су степенице и тераса неограђени. Према налазу и мишљењу надлежног органа старатељства ГЦСР Београд, Одељење у Лазаревцу, у најбољем интересу малолетног детета је да буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права, а да с обзиром на прекид контакта са дететом који је иницирао отац и имајући у виду да је дете ниског календарског узраста, да отац није упознат са његовим потребама, ритмом и начином функционисања, те да није стекао увид у важност континуитета контакта са дететом, а ради реуспостављања блиске емотивне везе између њих, тренутно није целисходно предложити модел

виђања ван контролираних услова. Тужила живи у стану са садашњим ванбрачним партнером и малолетним дететом и очекује рођење другог детета. Тужила се бави певањем и месечно заради око 60.000,00 динара, а ради и козметичке третмане, од чега заради 15.000,00 динара месечно. Малолетни АА похађа вртић, а његове појединачне потребе ближе наведене у образложењу нижестепених одлука се могу задовољити износом од 40.000,00 динара на месечном нивоу. Тужени живи у засебној кући на имању са родитељима, запослен је код свог оца који се бави грађевинским радовима као молер, на основу чега месечно може да заради око 40.000,00 динара. Тужени је пресудом Основног суда у Лазаревцу К 254/23 од 24.07.2023. године оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, јер је 31.05.2023. године поступајући са умишљајем, свестан забрањености дела, применом насиља, дрским и безобзирним понашањем угрозио овде тужилу ББ, своју супругу, након вербалне расправе са њом, исту је вређао, псовао је и задао јој ударац отвореном шаком у пределу лица, одгурнуо је, а потом чекићем оштетио њено возило, након чега је поново у контакту са тужилом разбио њен мобилни телефон, маказама јој оштетио лична документа, ударио је два пута поново, због чега је осуђен на казну затвора у трајању од четири месеца, која се има извршити у простору у коме тужени живи уз електронски надзор. Туженом је истом пресудом изречена и мера безбедности забране приближавања у комуницирања са тужилом у трајању од две године од правноснажности пресуде (10.08.2023. године).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права, уз уређен начин одржавања личних односа са оцем и обавезу оца да доприноси издржавању мал. детета месечним износом од 25.000,00 динара. Имајући у виду да понашање туженог у наведеним приликама према тужили има обележја насиља у породици у смислу члана 197. став 1. Породичног закона, па изречене мере заштите представљају адекватне и сврсисходне мере којима се могу створити услови за превенцију понављања насиља и обезбеђења спокојства и безбедности жртве насиља у породици сходно члану 198. ПЗ.

Врховни суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право у погледу одлуке о начину одржавања личних односа мал.детета са оцем као родитељем коме дете није поверено, уз обавезивање оца да доприноси његовом издржавању.

Одредбом члана 3. став 1. Конвенције о правима детета, прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли га спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Чланом 8. став 1. Конвенције прописано је да се државе чланице обавезују да поштују право детета на очување свог идентитета, укључујући држављанство, име и породичне везе, како је то признато законом, без незаконитог мешања, а чланом 9. став 3. прописано је право детета одвојеног од једног или оба родитеља да редовно одржава личне односе и непосредне контакте са оба родитеља, осим ако је то у супротности са најбољим интересом детета.

Породичним законом је прописано да дете има право да одржава личне односе и са родитељем са којим не живи (члан 61. став 1), као и да у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета (члан 266. став 1).

Сагласно наведеном, најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи за процену су, између осталог, узраст и пол детета, жеље и осећања детета с обзиром на узраст и зрелост, потребе детета и то: васпитне, затим потребе становања, исхране, одевања, здравствене бриге и друго, као и способност родитеља да задовољи утврђене потребе.

По оцени Врховног суда правилно су нижестепени судови применили материјално право и утврдили најбољи интерес малолетног детета да са оцем, као родитељем који не врши родитељско право одржава личне контакте у контролисаним условима у надлежном органу старатељства у месту где мал. АА живи уз присуство стручних радника тог органа. Наиме, побијаном одлуком је правилном применом чланова 6, 61. и 266. став 1. Породичног закона уређен начин одржавања контаката туженог са мал. АА, који модел омогућава реуспостављање контакта мал.детета са оцем који је прекинут у дужем временском интервалу (од фебруара 2024. године) и стварање и даље развијање емотивне блискости између малолетног детета и оца, посебно имајући у виду узраст, пол, здравствено стање, емоционалне и развојне потребе детета. Најбољи интерес детета је увек приоритетан када се одлучује о заштити права и интереса детета и цени се према околностима сваког конкретног случаја, што су нижестепени судови правилно учинили, након прибављања налаза органа старатељства применом члана 270. Породичног закона и њихове правилне оцене.

Супротно ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови ценили елементе за процену најбољег интереса мал. детета прихватајући мишљење надлежног органа старатељства да је у интересу мал. детета да се поступно реуспостављање контакта оца са дететом најпре у контролисаним условима у просторијама органа старатељства у месту где мал.дете живи. Ово имајући у виду да је отац иницирао прекид контакта са дететом, те да његово понашање указује на недостатак родитељских капацитета, да је дете ниског календарског узраста, чијим потребама и начином функционисања отац није упознат, као и да није стекао увид у важност континуитета контакта са дететом, а све у циљу реуспостављања блиске емотивне везе између њих и с обзиром на чињеницу да је несумњиво потребан период прилагођавања, ради успостављања стабилног односа мал. детета са оцем. Наиме, усвојени модел ће омогућити развијање блиског и емотивног односа оца и мал.сина, несумњиво потребног за његов правилан психофизички развој и у исто време обезбедити туженом (као родитељу који не врши родитељско право) да учествује у чувању, подизању и васпитању мал. детета и да одлучује о питањима која битно утичу на живот детета. Без утицаја су наводи ревизије туженог којима се оспорава правилност нижестепених одлука о начину одржавања личних односа туженог указивањем да налази два органа старатељства нису усаглашени с обзиром на предмет опсервације и садржину наведених налаза, о чему се изјаснио и другостепени суд и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Врховни суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је одлучено о о висини доприноса за издржавање малолетног детета од стране туженог, као родитеља коме дете није поверено.

Према члану 73. Породичног закона родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом, а по члану 154. став 1. тог закона малолетно дете има право на издржавање од родитеља.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Супротно ревизијским наводима, а полазећи од наведених одредаба материјалног права и правилно утврђених могућности тужиоца, као дужника издржавања и потреба малолетног детета као повериоца издржавања, применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. Породичног закона, и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, правилно су нижестепени судови оценили да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 25.000,00 месечно од својих редовних примања, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи, водећи рачуна о минималној суми за издржавање која је важила у време пресуђења. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање мал. АА обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета. Тужени у ревизији понавља наводе истицане у жалби против другостепене пресуде а којима указује да је обавеза издржавања установљена у три периода, које је другостепени суд правилно ценио и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге које прихвата и овај суд. Неосновано се ревизијом указује да је погрешном применом материјалног права суд у побијаној пресуди одлучио о обавези издржавања мал.детета почев од подношења тужбе па убудуће. И по оцени ревизијског суда, правилан је закључак нижестепених судова да обавеза туженог да доприноси издржавању малолетног детета тече од дана подношења тужбе. Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужила поднела тужбу за развод брака 21.08.2023. године наводећи да заједничко малолетно дете живи са мајком након прекида заједнице живота, са предлогом да надлежни орган старатељства да мишљење о вршењу родитељског права и начину одржавања личних односа малолетног детета са другим родитељем. Нижестепени судови су сагласно одредби члана 226. и члана 272. став 2. Породичног закона уз одлуку о разводу брака, одлучили о вршењу родитељског права поверајући заједничко дете мајци – тужили, као и о висини доприноса за издржавање од стране туженог као другог родитеља коме дете није поверено почев од поношења тужбе. Врховни суд налази да је таква одлука у складу са одредбом члана 226. Породичног закона којом је предвиђена дужност суда да у брачном спору одлучи о вршењу родитељског права. Одредбама овог закона које се односе на издржавање, а прецизирано је у члану 73. ПЗ као право и дужност родитеља, суд је дужан да независно од тога када је и да ли је у брачном спору поднет захтев за издржавање, пресудом којом разводи брак странака поред осталог одлучи о обавези

другог родитеља коме дете није поверено да доприноси издржавању малолетног детета (адхезиони поступак издржавања мал.детета). Поред тога, наводи ревизије туженог којима се указује да је одређени новчани износ превисоко одмерен, односно да не одговара укупним потребама, као ни осталим околностима које се пре свега тичу могућности туженог као дужника издржавања, су неосновани, док наводи којима се указује да је тужени доприносио издржавању мал.детета нису од утицаја на висину издржавања већ евентуално могу бити од значаја у извршном поступку.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197. Породичног закона, тако што је у ставу првом одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу другом наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају уз одређење да се насиљем у породици сматра свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. По члану 198. став 1. тог закона против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавања личних односа са другим члановима породице.

Следом наведеног, насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице, за које да би било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет (трајност таквог понашања), већ је у одређеним ситуацијама довољан и један акт понашања који има карактер насиља у породици. Поред тога, неопходно је да суд покаже „нулту толеранцију“ на насиље што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са члановима породице мора квалификовати као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање. Компоненте насиља у породици и његова суштинска обележја која га јасно разликују од дозвољеног понашања утврђује суд имајући у виду све објективне и субјективне, као и специфичне околности сваког конкретног случаја.

Из утврђеног чињеничног стања, судови основано закључују да се понашање туженог према тужили, карактерише као насилничко и које одступа од уобичајног понашања у међусобним односима чланова породице (они су чланови породице на основу члана 197. став 3. тачка 1. ПЗ). Испољено понашање туженог угрожава превасходно физичко и душевно здравље и спокојство тужиле, што оправдава изрицање мера заштите од насиља, предвиђене чланом 198. Породичног закона. Наиме, имајући у виду све околности конкретног случаја, изрицање ових мера заштите од насиља у породици неопходно је како би се тужили пружила заштита и обезбедили мир и спокојство за одређени временски период и као такве представљају адекватну меру заштите од насиља према утврђеној врсти и обиму насиља.

Наводима ревизије оспорава се правилна примена материјалног права, а заправо се наводи ревизије односе посредно или непосредно на чињенично стање које по мишљењу ревидента није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Међутим, ови наводи нису основани и не доводе у сумњу правилност побијане пресуде, у погледу примене материјалног права садржаног у наведеним одредбама Породичног закона, које су нижестепени судови правилно применили одлучујући о вршењу родитељског права и заштити од насиља у породици. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, док

оспоравање правилности утврђеног чињеничног стања није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Осим тога, ревизијским наводима се понављају наводи жалбе, које је другостепени суд ценио и правилно закључио да су неосновани.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**